

Perspektivní místa jižní části Moravského krasu.

Josef Pokorný

Záhada Zkamenělé řeky v Ochozské jeskyni:

Celá léta, které jsem strávil v Ochozské jeskyni mi vrtala hlavou záhada vody, protékající naprosto neperiodicky a neočekávaně kaskádami Zkamenělé řeky. Hledal jsem nějakou souvislost. Já jsem v oné době plnil řadu zadaných úkolů, různá měření a odběry vzorků, prostě to, co bylo potřeba a čím jsem byl pověřen. Měl jsem klíče od jeskyně, ale chodil jsem tam, jen když to bylo potřeba. Když jsem splnil danou povinnost, chodil jsem jeskyní, fotografoval a obdivoval přírodu. A tak jsem se jednou, když jsem vykonal, co bylo zapotřebí a Zkamenělou řekou opět tekla voda vydal na její konec, abych zjistil, odkud vlastně ta voda teče. Bylo nutno překonat úžinu Zkamenělé řeky na hranici Druhého Velkého domu. (Viz obrázek – Branka do dalších prostorů, úzká plazivka na dně průrvy na str. 3 nahoře).

Nebyl jsem tam poprvé. Ale nikdy před tím jsem tam nebyl za takového vodního stavu. Plazil jsem se vodou, až jsem se dostal k místu, odkud voda vytékala. Zpod stropu chodbičky, kterou v tom místě uzavírala sintrová kaskáda, lépe řečeno, z mikroskopické spáry mezi kaskádou a stropem se pod tlakem odněkud zezadu, zevnitř, vytlačovala čirá, krasová, sintrem nasycená voda. Nade mnou se stěna chodby Zkamenělé řeky zvedala do lomeného oblouku a pod ní byl průkop k protější stěně a podél ní dále vedl průkop, ve kterém už jsem před tím několikrát byl. (Viz obrázek – Kaskáda relativního konce na str. 3 dole).

Tehdy jsem to ještě dál nezkoumal. Stačilo mi, že vím, odkud voda vytéká. Ale nechlubil jsem se s tím. Konec konců, pracovala tehdy v ZO 6 – 11 celá řada lidí, kteří tam byli daleko déle než já a mohli to vědět také. Dokonce tam byla chodbička kopaná kolmo na osu Zkamenělé řeky, kterou prý před časem prokopával Vláďa Vašek a tvrdilo se, že to je ten správný směr pokračování. Já jsem jen jsem přemýšlel o tom, že si musím vytvořit nějakou představu, či závěr toho, co to tam příroda vytvořila.

Snažil jsem se zjišťovat, kdo na konci Zkamenělé řeky dělal ty průkopy. Vypτάval jsem se všech, kteří o tom mohli něco vědět. Odpovídali celkem shodně : Buďto tam vůbec nebyli, nebo pokud tam přišli, tak tam ty průkopy už byly. A tak jsem došel k názoru, že jediná možnost tvorby průkopů byla ještě před válkou, takže ty průkopy museli dělat Němci z VDT – GfH.

Začal jsem také pátrat v literatuře. V roce 1970 zde prováděl výzkum pomocí radiového signálu Rudolf Burkhardt. Získané zkušenosti popsal v literatuře, ve Sborníku Blanenského muzea. Signál z vysílačky, umístěné ve Zkamenělé řece bylo lze spolehlivě zachytit na cestě u Estavely. To byla pro mne další pobídka se tomuto problému nějak věnovat. (Viz obr. – Burkhardtova mapka na str.4).

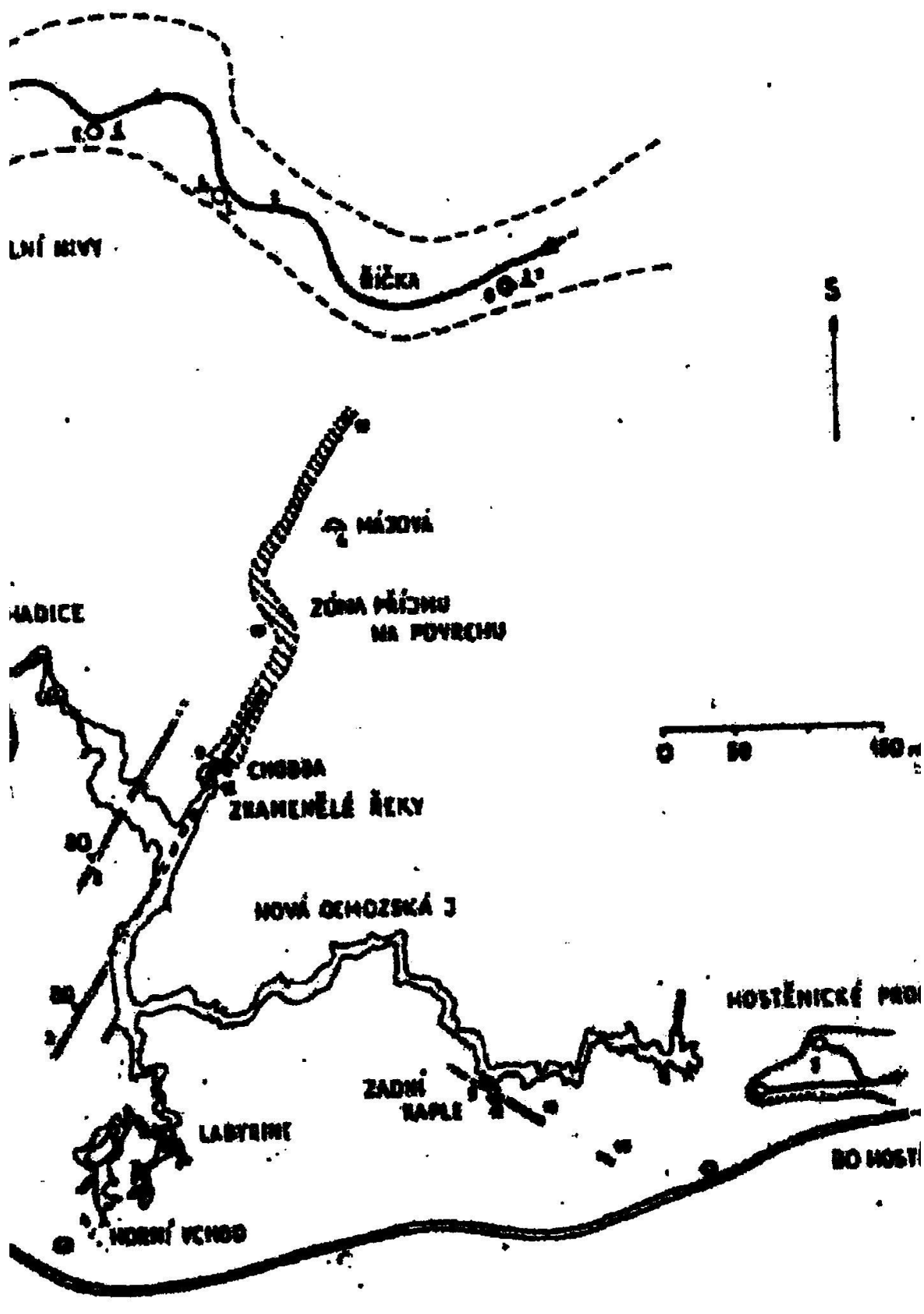
Branka do dalších prostorů – úzká plazivka na dně průrvy. Ta úzká díra na snímku níže je vstup do dalších partií Zkamenělé řeky. (Viz dolní obrázek)..

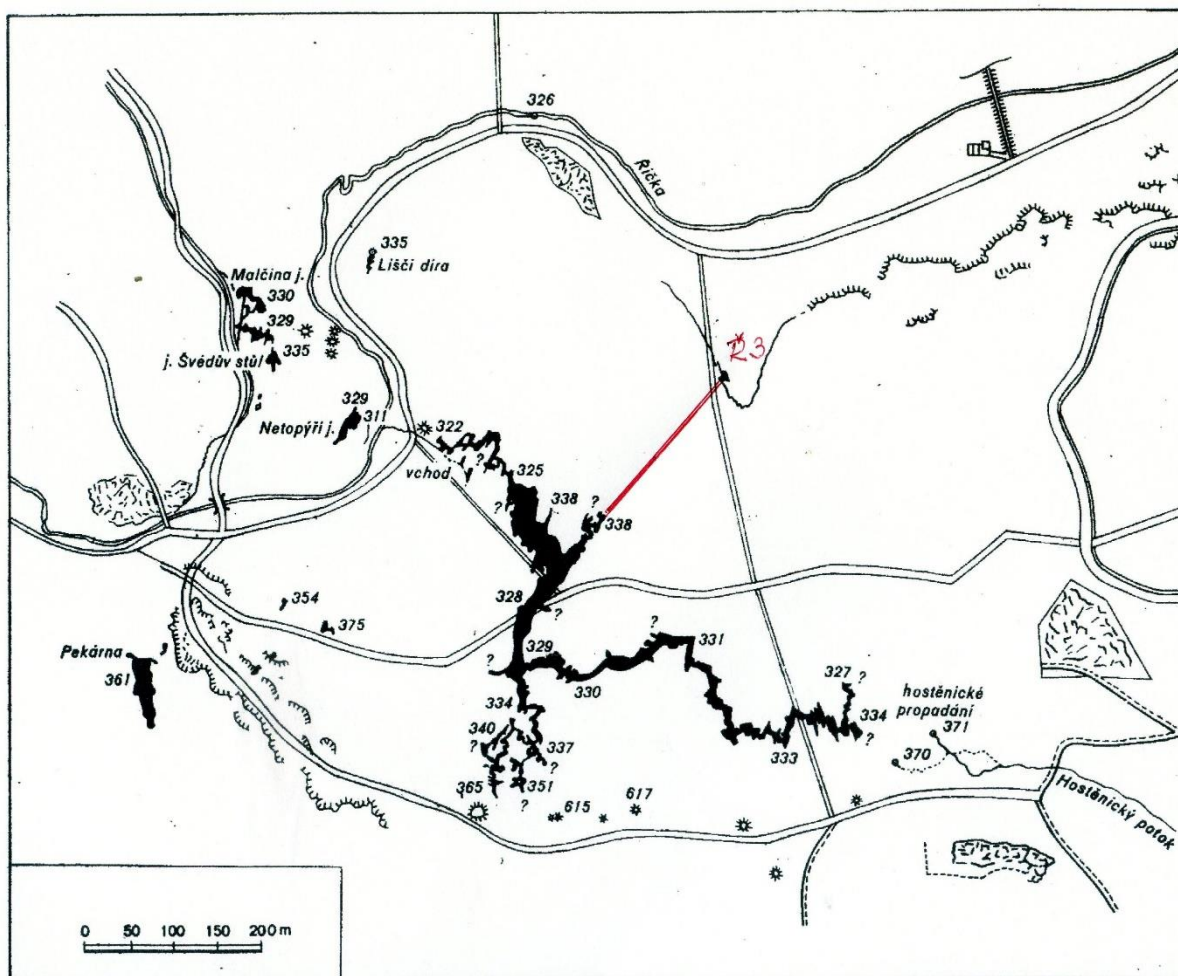
Na obrázku dole je záběr na „Kaskádu relativního konce“. Odtud vyvěrala dříve za povodní voda.

Burkhardtova mapa – příloha k článku v r. 1970.

V souvislosti s poznatky Dr. Burkhardta se vracím k mapce prof. Absolona. Několikrát jsem se ptal Dr. Himmela co může být za speleologický objekt ta skvrna na úbočí skalního (a patrně dávného říčního) meandru na mapce. Tvrdil vždycky že to neví ! Je to jeskyně Ř – 3,

Májová, dle JESO MK jeskyně č. 1 415. Ty dva objekty musí mít zákonitě souvislost!

Taky mi začalo vrtat hlavou, za jakých okolností se voda začne Kaskádou relativního konce protlačovat. Logické je, že nějaká voda musí v nějakém (zatím neznámém) jeskynním systému nastoupit do takové (nadmořské) výše, která je shodná s (nadmořskou) výškou spáry mezi stropem a Kaskádou relativního konce. No jo, ale hladina vod v jeskyni, to jsou přece spojitě nádoby. Jenže, my vlastně nevíme, co se děje za Nouackhovým sifonem. Ten je průchozí jen za velkého sucha. Když je průchozí, je za ním sucho a hladina vody se ustálí ve Třetím sifonu, což je poslední, jeskyňářům přístupné místo v rozmezí pěti a více let. Když se zvednou vody, je Nouackhův sifon neprůchozí a co se děje za ním, to nikdo neví !

Kritický přepad vody v Sifonové chodbě, po kterém začnou vody protékat Nouackhovým sifonem, leží podle mého na kótě 334 m nadm. výšky. (viz koncový údaj na mapce výše). Dle Himmela je to 334,7 m nadm. výšky. Na téže mapce je ale koncový výškový údaj na konci Zkamenělé řeky 338 m nadm. výšky ! A to je o 4 m výš ! Že by šlo o oddělený jeskynní systém s jinými vodami ? Já nevím, ale já jsem to vždycky považoval za velmi nepravděpodobné.

Ale pojďme k jádru věci, tedy do historie událostí v Ochozské jeskyni. Bratr Dr. Jana Himmela, **tehdy** můj dobrý kamarád Mgr Petr Himmel, pedagog, vedl na škole, na které učil Speleologický kroužek, který čítal takových patnáct až osmnáct zájemců o speleologii. A Petr pro ty děti ve věku 14 až 15 let chtěl udělat něco zajímavého, něco atraktivního, co by je zaujalo a přivedlo ke speleologii trvaleji. A tak se se mnou začal radit, co by se dalo dělat.

A tak, když se mi Petr svěřil se svým problémem, navrhl jsem mu, že otevřeme průkop ve Zkamenělé řece. Zavedl jsem ho na místo, kde vytékala voda a dohodli jsme se, že to místo pracovně nazveme „Kaskáda relativního konce“ (viz obr. na str. č. 3 – Kaskáda relativního konce), a zkusíme ve svém výzkumu „jít cestou vody“. To znamenalo – hnát průkop za „Kaskádu relativního konce“ a pak se rozhodnout, jak dál. Petr práci domluvil s bratrem, ten souhlasil a tak jsme požádali Správu ChKO o vyjmutí jeskyně z konzervace a povolení průzkumných prací ve Zkamenělé řece.

Ze Správy ChKO tehdy přijel Dr. Balák, my jsme mu ukázali, kde a kudy chceme průkop vést, on nám určil místa, na která smíme (či musíme) ukládat vykopaný materiál, jaké úpravy musíme provést, jaké zásady musíme dodržet a následně byla jeskyně vyjmuta z konzervace a pro Zkamenělou řeku nám byl povolen průzkum.

V dohodnutém místě jsme otevřeli průkop. Materiál, který jsme zde kopali byla jílovitá náplava. Na průkopu pracovaly především starší děti ze Speleokroužku školy na „Náměstí míru“, pod vedením Petra Himmela. Já jsem jen odtud vytahoval vytěžený materiál a odnášel jej na určené deponie.

V přestávkách mezi prací jsem ze zvědavosti zkoumal průkop německých jeskyňářů, vedoucí k východu. (Viz obrázek níže – Německý průkop). Moji pozornost poutala jakási bílá vrstva, která se táhla stěnou průkopu. Navíc ti, kdo průkop kopali, cpali (možná?) do mezery mezi stropem a tou bílou vrstvou vykopaný materiál. **Spíš to ale byla původní náplava !!** Napadlo mi ten materiál vyrýpat a tu vrstvu očistit. Udělal jsem to na kusu průkopu. Ukázalo se, že je to asi 10cm silná sintrová deska. (Viz tři obrázky – záběry sintrové desky 1., 2. a 3. na str. 8 a 9).

Tehdy jsem o její existenci, kde se tam vzala, moc přemýšlel. S Dr. J. Himmlem jsem se o tom bavit nemohl. Když jsem jednou, na nějakém sezení speleologů řekl, že v útrobach Zkamenělé řeky musí být sintrová vana, ze které voda přetéká či prosakuje na krápníky nazývané „Tři čurátka“, (ze kterých Dr. Himmel odebírá vzorky vod pro svoje výzkumy), rozzlobil se Dr. Himmel a řekl, ať nikde nevykládám takový blbosti, že se pak za mne musí stydět!

Bylo ale logické, že je to sintrová deska ze stejného materiálu jako je celá sintrová kaskáda Zkamenělé řeky! To ale znamená, že sintrová plotna ležící pod náplavou, kterou jsme se prokopávali pokračuje směrem do neznámých prostorů. A když se zvedne hladina a vody z neznámých prostorů se dostanou nad tuto sintrovou plotnu, začínají prosakovat spárou mezi skalním stropem jeskyně a sintrovou Kaskádou relativního konce a ta voda potom teče kaskádou Zkamenělé řeky. To znamená, že jílovopísčitého materiál, kterým se prokopáváme byl v nějaké fázi existence jeskyně naplavován ze Zkamenělé řeky dál, směrem, kterým směřujeme svůj průkop. A zřejmě zasedimentoval celý profil jeskyně. Ty vody tehdy nejspíš přitékaly Labyrintem!

Možná následoval hiát, tedy období, ve kterém se situace zklidnila či zastavila. Teprve pak pronikly do systému vody od Hostěnic, probily se pod stropem Nové Ochozské chodby do Velkých dómů vytvořily v náplavě koryto, které je dnešní podobou jeskyně a ze stěny tohoto koryta začala stékat sintrem nasycená voda, která vytvořila kaskádu Zkamenělé řeky. Kudy ta voda z jeskyně v oné době odtékala je pro mne zatím záhadou, ale možná ji máme před nosem a „pro les nevidíme stromy“.

Každopádně jdeme správným směrem. Až se dokopeme k sintrové desce, půjde nějakou vzdálenost těsně pod stropem. A my se přes ni budeme muset probíjet, než se dostaneme za předěl. Tím ale otevřeme novou cestu vodám. Nicméně jsme se s Petrem dohodli, že až na sintrovou plotnu narazíme, budeme se jí probíjet.

Německý průkop. Takhle vypadá průkop, vykopaný patrně německými jeskyňáři v době První republiky. Proč šli zrovna tudy ? Co si od toho slibovali ? Nepochopili způsob prostoroového uspořádání jeskyně, stejně, jako zprvu já ? Všimněte si výčnělku na pravé straně průkopu pod stropem. To je totiž ta sintrová deska, o které mluvím. A sledujte dál text.

Teprve později, když jsem svoje poznatky měl možnost probírat s L. Slezákem jsem měl potvrzen vlastní názor, že stejně jako kaskáda Zkamenělé řeky ve Druhém Velkém dómu (před „Brankou“) je i tato sintrová deska stejného původu. Už dříve jsem totiž došel k názoru, že nejprve, v dávných dobách, vody, tekoucí do Zkamenělé řeky vynášely na staré, kulmské náplavy ten jílovito-písčítý materiál. (Byl tam patrně splavován přes Labyrint a Velké dómy vodami z dávného jezera, jehož zátoka se nacházela v prostoru dnešního Hostěnického údolí). Pak se v hloubi masivu něco změnilo a touto cestou začala téct voda, silně nasycená sintrem. Ten se ukládal v celé délce tohoto toku. To znamená, že se ukládal nejen v prostorách, které známe jako Zkamenělou řeku, ale také v prostorách, které neznáme, tj. v prostorách za „Kaskádou relativního konce“, kterou ta voda vytvořila, když si sama, ukládáním sintru, zahradila cestu. Nicméně, jsem přesvědčen, že Zkamenělá řeka je jednou z možných cest do hypotetických podzemních prostorů jižní části Moravského krasu. Pokud vím, L. Slezák takových možných cest popsal asi 7.

Nevěříte ? Slezákovy práce na toto téma byly prezentovány na Speleoforu v r. 2008, zčásti vyšly ve Speleu č. 52. Protože ale k jeho pracem byla řada příloh a dokumentace, přepracoval L. Slezák svoje poznatky, které vyšly v roce 2009 v elektronické podobě v první ročence Edice SE – 3 – 2009 v „Tematickém okruhu č. 2 – Nové poznatky z Moravského krasu“ pod názvem „**Příspěvek k hydrografii jižní části Moravského krasu a nabídka speleologicky nadějných lokalit tamtéž.**“ Tato práce v rozsahu 78 stran formátu A4 obsahuje 27 mapek a

39 fotografií, které dokumentují Slezákovy poznatky. V elektronické úpravě má práce rozsah 91,5 MB.

Na třech dalších snímcích jsou záběry na průkop přes sintrové desky, které podle mého názoru tvoří krustu na náplavě v pokračování chodby Zkamenělé řeky za Kaskádou relativního konce. Tvoří tedy dno zatím neznámého pokračování chodby Zkamenělé řeky směrem do masivu.

Tento průkop museli vést němečtí jeskyňáři ještě za první republiky. Zřejmě ani je, (jako zprvu mne) nenapadlo, co znamená sintrová krusta, kterou se probíjeli, až nakonec skončili před stěnou, která evidentně cestu uzavírala. Jenže tady jsme v obrovské chodbě, která je téměř po strop zasedimentována náplavami. Ta stěna není uzávěrová, tady se chodba jenom zužuje ! A tam kde to pokračuje jsou sedimenty, které Němci obešli ! Je zapotřebí jít cestou vody, za Kaskádou relativního konce, jak jsem to chtěl já !!!

Na třech posledních snímcích (jeden je na předchozí stránce) jsou záběry probitých sintrových desek, patrně jde o úsilí německých jeskyňářů za První republiky.

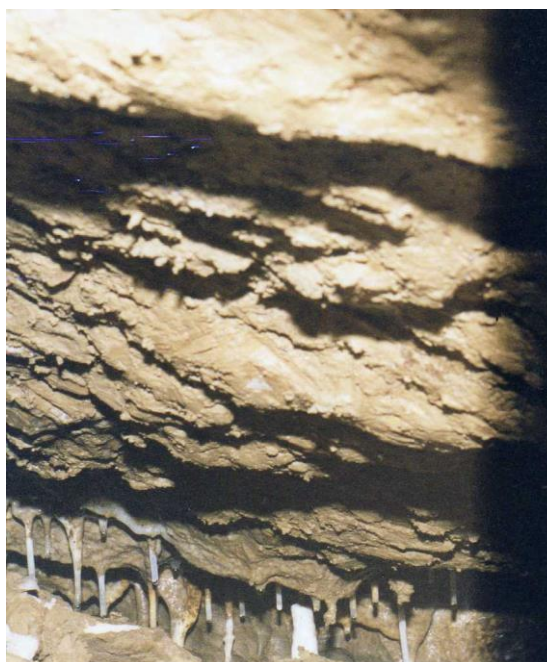
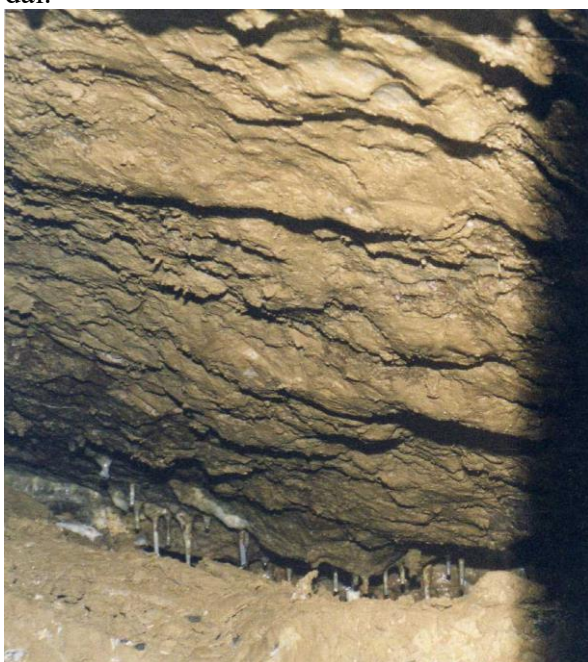

Pak Dr. Himmel práce na prolongaci Zkamenělé řeky zastavil. Snad proto, že práce (možná) mohly ohrozit zdroj jím zkoumaných skapových vod. Další poznání a snad i objev pokračování čekají na to, až tam přijde mladá generace, plná pracovního elánu.

Toto jsou záběry nejzazšího dosaženého místa před přerušením prací. Stejně jako na probité sintrové desce v průkopu u skalní stěny, i zde vidíme, zatím nízko pod stropem sintrovou desku, dílo to nasycených vod. Voda zde musí protékat pod (nevelkým ?) tlakem mezi sintrovou krustou a stropem jeskyně. Protože voda má odkud přitékat, musí tudy zákonitě vést cesta dál.

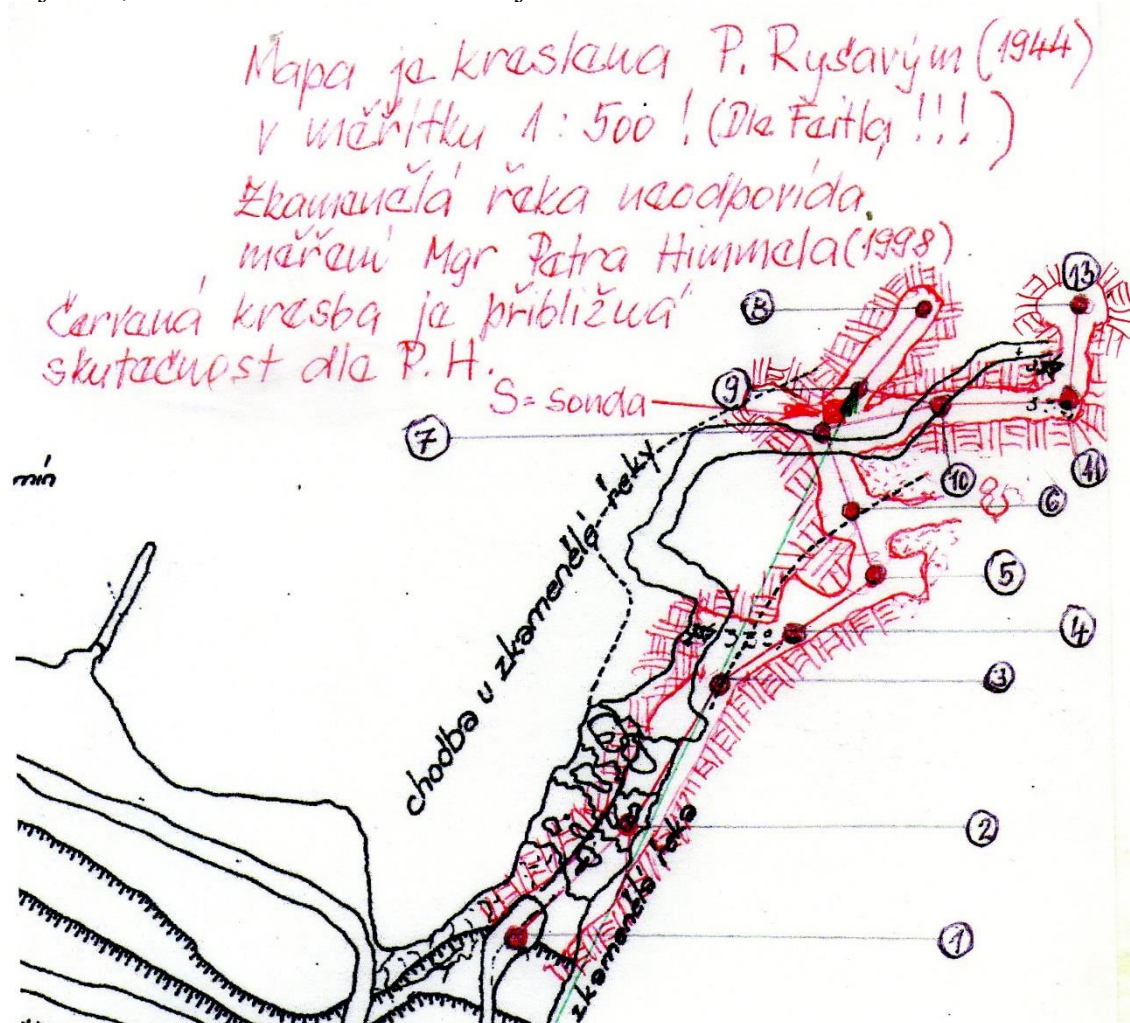

Průkop nebyl po přerušení prací uzavřen a utěsněn ! My jsme povodňovým vodám v této partii otevřeli cestu. Já jsem byl následně přinucen ze ZO 6 – 11 odejít. Proč, to tady nehodlám vysvětlovat. Díky tomu, že mne přijala mezi své členy ZO 6 – 12, mohu ve své práci pokračovat aspoň takto ! S nikým jsem o tom nemluvil, ale přemýšlel jsem tehdy o tom, jak a čím průkop uzavřít. Nehodilo se dřevo, (zdroj plísni), ani plech (zdroj rzi). Nejlepší by byla deska z umělé hmoty, dostatečně pevná, ale kde ji vzít ? Než jsem to vymyslel, byl jsem ze ZO 6 – 11 „odejit“. Tak jsem to ke škodě krasu hodil „za hlavu“. **Já nechci být frajtre, který si po válce hraje v hospodě na generála.** Ale co se stalo, to se stalo. A proč se to stalo jsem právě vysvětlil.

Když přišla povodňová vlna, proběhla nejspíš našim průkopem, vzala sebou náplavy a pokryla s nimi kaskádu Zkamenělé řeky, která zmizela pod nánosem bahna. **Je to daň nepochopení situace. Ale ne mého nepochopení. Já jsem to předpokládal !**

Jestli mne něco mrzí, tak jen to, že jsem já, amatér, učuspín a neumětel nedokázal exaktnímu odborníkovi a vědci tak triviální problém náležitě vysvětlit.

Pořád věřím, že až povedou ZO 6 – 11 jiní lidé, otevřou znovu chodbu Zkamenělé řeky a objeví to, co se nachází za ní ! Jsme to jižní části Moravského krasu dlužní.

To, co vidíte na obrázku výše je výřez z mapy Ochozské jeskyně v měřítku 1 : 500, kterou kreslili v r.1944 P. Ryšavý, J. Pernes a S. Plch. Mapu pro vlastní potřebu překreslovali

z mapy ing Feitla z r. 1923. Jejich jsou ty černé obrysy jeskyně. Všechny mapy, obkreslované z mapy ing Feitla mají zakreslenou podobu Zkamenělé řeky přibližně stejně. Proč? Protože to nikdo nikdy pořádně nezaměřil. My jsme to s Petrem Himmelem v roce 1998 zaměřovali a Petr potom podle našeho měření nakreslil mapu Zkamenělé řeky. Kde ta mapa dnes je, nevím. Ale já jsem si poznamenával naměřené azimuty a vzdálenosti, které jsem si následně zakreslil do výřezu Ryšavého mapy jako skutečnost. Takže vám ji teď mohu prezentovat, určitě přesněji, než mapy těch, kteří vyráběli Feitlovy kopie.

Červené body (polygonové body) s čísly jsou zajímavé od bodu 4. Zde se nachází plazivka „Branka“ na horním konci sintrové kaskády. (viz obrázek na str. 4 nahoře). Po jejím proplazení se dostáváme k polygonovému bodu č. 5. Před námi se zde nachází to, čemu jsme pracovně říkali „Kaskáda relativního konce“, odkud za vysokých vodních stavů vytékala voda. (Viz obrázek na str. 4 dole). Od polygonového bodu č. 6 vpravo se nachází náš průkop, který jsem výše popsal.

Mezi polygonovými body č. 7, č. 10 a č. 11 se nachází průkop, který je na snímku na str. 6. Polygonové body 8 a 13 jsou koncové body průkopů, kopaných podle klesající skalní stěny chodby strmě dolů. Podle mého si zde ti, kteří průkopy kopali (nejspíš němečtí jeskyňáři) ověřovali, zda tímto směrem chodba dále nepokračuje. Když si to ověřili, průkop zastavili. Dají se využít jako úložiště vykopaného materiálu, protože nikam nevedou, končí klesající skalní stěnou.

K průkopu mezi polygonovými body č. 7, 10 a 11 se váží tři obrázky hrany sintrové desky, kterou se němečtí jeskyňáři při průkopu probíjeli. Ale co je to za desku jsem už popsal výše.

*

Ono už je to vlastně pár let, co jsem výše uvedenou úvahu napsal. Dnes si uvědomuji, že nejen okolní krajina, ale i krasové podzemí se měnilo. Jsem přesvědčen, že dříve přitékala voda do Velkých dómů chodbou Zkamenělé řeky. Možná jeskyní Májovou, jejíž část by v tom případě musela být propastí, ale možná také chodbami, které se časem zřítily a dnes je známe jako Hádecký žleb, potažmo údolí Říčky mezi kopcem Hádkem a Vývěrem Říčky I. Svědčila by o tom třeba téměř shodná nadmořská výška protilehlých vchodů do jeskyně Liščí díra a do jeskyně Švédův stůl. A našly by se další náznaky. A pochopitelně, takto přitékající voda musela někam odtékat. Kudy, to jen tuším. Ty cesty jsou dnes zaneseny pozdějšími náplavami.

Bud' jak bud', musela to být doba, ve které vody nejprve přinesly do Velkých dómů kulmské droby, které dnes **ve Velkých dómech** (a nikde jinde) tvoří dno koryta povodňového toku Hostěnického potoka.

Pak nastalo období hiátu. Snad tehdy došlo ke zřícení velkého jeskynního meandru – dnešního údolí Hádeckého žlebu. A možná k zařícení dávných vodosvodných cest do údolí mezi dnešními obcemi Mokrý a Blučina. (Cca 30 km šíře). Dnes tudy teče říčka Litava. Pan prof. Musil kdesi píše, že tudy v dávných dobách tekla řeka Morava ! Usuzuje tak z původu materiálů, splavených v dávných dobách do tohoto údolí. Bylo by jen logické, že by krasové vody tehdy tekly právě sem.

Na konci hiátu došlo k průniku jezerních vod z prostoru dnešních Hostěnic a tyto vody zanesly celý systém Ochozské jeskyně jemnými jezerními náplavami, mnohde až po strop. Pak se zase něco změnilo a vodní tok, který opustil zasedimentované cesty do systému dnešní Ochozské jeskyně a při hledání cesty pro svůj tok se propadl do systému, jehož torzo dnes známe jako jeskyni Pekárnu. **On to nejspíš bude celý systém vodosvodných cest.** Jenže pak, v době relativně „mladé“ došlo k propadu či zařícení vodosvodné chodby a její proměně v kaňon, kterému dnes říkáme Kamenný žlíbek a povrchové vody si musely najít novou cestu. A tou je dnešní cesta Hostěnického potoka za povodní ! (tj. za zvýšených vodních stavů).

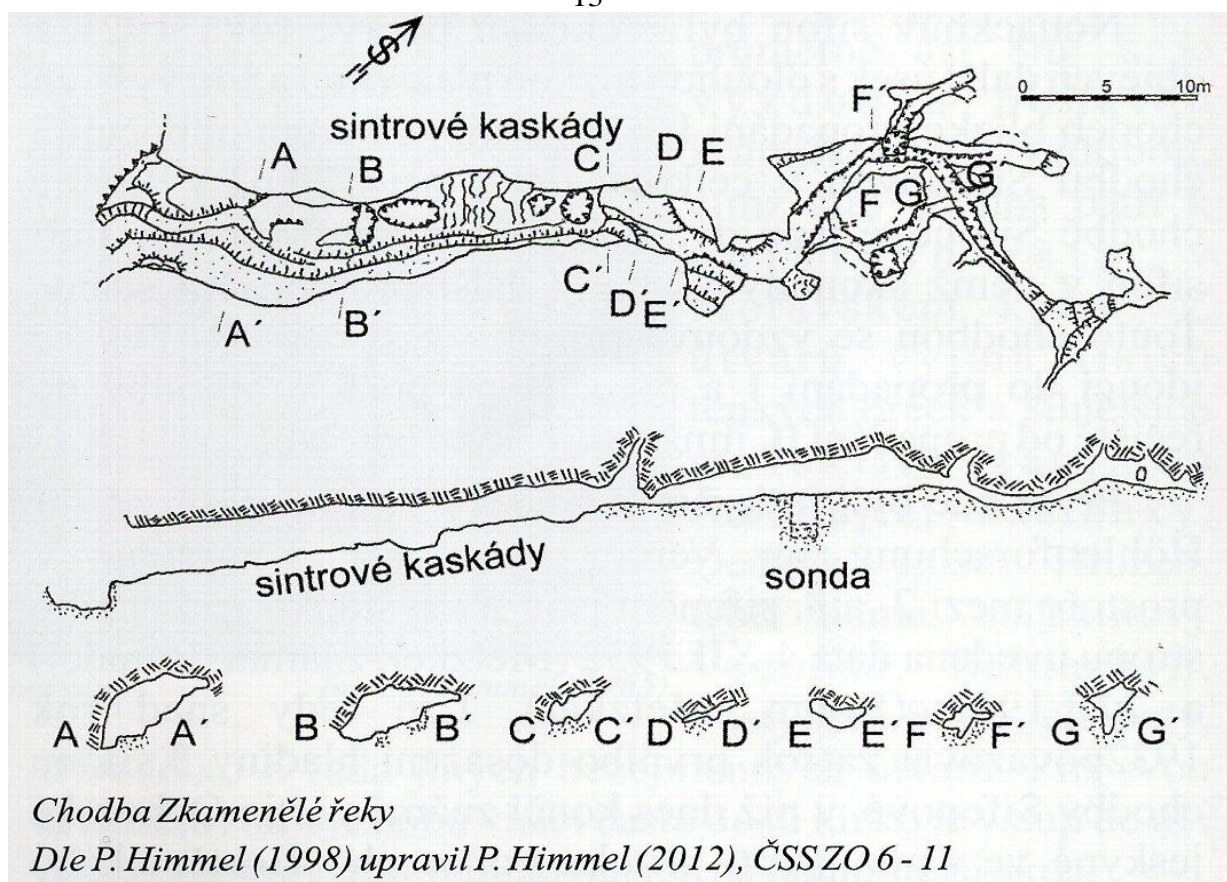
Za normálních okolností tečou vody starým, nám zatím neznámým systémem. Pokud dojde k povodňovému stavu, protlačují se vody do chodby Zkamenělé řeky, ale také tyto vody nasycené sintrem se protlačují do Před síně Velkých dómů a sytí sintrem to, čemu říkáme Bílý vodopád. Jde o relativně přibližně stejnou výšku výtoku ze Zkamenělé řeky. Podle jednoho článku Dr. Himmela v ročence Speleoforum je to stejná výška jako výška přetoku povodňových vod v Sifonové chodbě.

A jsme u jádra problému. Cesta do neznámých dnešních vodosvodných prostorů vede přes Zkamenělou řeku ! Nebo puklinou z Prvního Velkého dómu. Přes Sifonovou chodbu je to cesta „o hubu“ a do pekel !!!

Omlouvám se, že jsem se nechal unést – já, amatér a dědek praštěný jeskyněmi a přednesl Vám, renomovanému vědci zde svoji představu krasového podzemí. Ale krasové objevy, to je práce a poznatky celých generací !!! Já už se toho nedožiju, ale pokud by se Vám podařilo rozlousknout tu záhadu vodosvodných cest jižní části Moravského krasu, tak se proto zcela určitě nebudu v hrobě obracet. Právě naopak, bude mne těšit, že jsem ten štafetový kolík (nejen svých) poznatků předal ve správnou chvíli do správných rukou. Protože budu vědět, že jsem se nelopotil nadarmo !

Níže prezentuji mapu, jejímž autorem je Petr Himmel a na jejímž zaměrování jsem se někdy v roce 1998 podílel. Tato mapa byla publikována v brožuře formátu A 4, nazvané „Jeskyně v povodí Říčky“, autoři Jan Himmel – Petr Himmel, vydala ČSS ZO 6 – 11 „Královopolská“ v r. 2012. Podle zákona ji tedy mohu použít, aniž bych porušil autorská práva.

Někde v prostoru, označeném C – C' a D – D' se nachází úžina „Branka“.

Chodba Zkamenělé řeky

Dle P. Himmel (1998) upravil P. Himmel (2012), ČSSZO 6 - 11

K další podstatné informaci jsem dospěl, až už jsem byl z Ochozské jeskyně odejit. To, když v r. 2011 napsali bratří Himmelové ve 30 ročence Speleofora článek, nazvaný „Odtokové poměry v Ochozské jeskyni v hydrologickém roce 2010“. V tomto článku, v části nazvané „Horizontální odtoky skapových vod“, v odstavci na str. 130 se píše: Chodba Zkamenělé řeky má před svým koncem nadm. výšku 336,7 m, nad prvním, nejvyšším sintrovým jezírkem nadm. výšku 334,7 m – atd.

V dalším odstavci je uvedeno: Horizontální odtoky autochtonních skapových vod jak v chodbě Zkamenělé řeky, tak v chodbě Staré Ochozské využívají stejnou nejvyšší úroveň 337 – 334 m nadm. výšky. Dnes jsou tyto chodby alochtonním tokem již dávno opuštěny a jejich odtoková funkce je sekundární.

Z toho vyplývá, že přepad vod jak ze Sifonové chodby, tak ze Zkamenělé řeky leží na kótě 334,7 m nadm. výšky. Celý jeskynní systém spolu souvisí (charakter spojených nádob) a dosáhnou-li vody nad tuto kótu, dochází k přepadu vod ze zatím neznámých prostorů za Třetím sifonem a za Zkamenělou řekou! Nerozumím poslední větě předchozího odstavce. Alochtonní tok je tok přitékající odjinud! To jsou ty vody, které přetékaají. (Povodňové vody!). Co to má společného s názvem pasáže a se skapovými vodami?